

ŠIAIP IR TAIP

Rašo V.

Pranešimai iš Maskvos sako, maršalas Žukovas užėmęs Berijos vietą centraliniame komunistų partijos komitete.

Trijų mėnesių bandymai per 22 radijo stoteles taip vadina- moje Radio Free Europo organizacijos programoje laisviems čekoslovakams, sakoma, įrodė, kad ši privatinė programa geriau pataiko paveikti rusų pavergtus čekoslovakus, negu valdiškoji Voice of America. Be abejo, tas pats ir su lietuviška programa per Voice of America, apie kurią visuomenė nieko niekad neišgirsta.

Maskva gailisi leidusi vakariečiam vokiečiams tūkstantimis dalyvauti evangelikų tikybos suvažiavime Leipcige, nes dalyviai patyrė miesto didelį skurdumą bei apšepimą, kas padarė blogą įspūdį prie švaros ir tvarkos pripratusiems vakarų vokiečiams.

Kanados mieste Toronto įvyko pasaulinis protinių ligų specialistų kongresas, kuriame dalyvavo du tūkstančiai žinovų, tarp jų ir penki raudoni rusai. Šie pasigyrė, buk sovietinė san- tvarka tokia tobula, kad žmonės ten protu sveikesni, negu kitur. Kiti kongreso dalyviai šaltai paklausė: "O kur faktai?" Faktų rusai neturėjo.

Italijoje mirė krikščionių demokratių partijos vadas, De Gaspari, 73 metų amžiaus. Jis išvedė italų demokratijos keliu prieš komunistų smurtavimą. Jo partija Neapolio mieste turėjo suvažiavimą ir pastatė vadovybėn visai naujus žmones, bet paliko de Gaspari ir dabartinį premjerą Scelbą. Nauji partijos žmonės nori greitesnių ir gilesnių reformų, negu norėjo de Gaspari.

Pajutusi, kad Amerikos šeimininkės pradėjo mažiau per daug pabrangiusios kavos pirkti, Brazilijos valdžia numušė kainas dešimtukai ir daugiau. Kavos eksportas yra vienas didžiausių brazilų gerovės pagrindų.

Amerikonų triukšmingumas kyla iš fabrikinio darbo, sako mahometanų universiteto Egipte (Kairo mieste) galva, Dr. Koussy. Fabrikai taip žmogų iščiulpia, kad jis bėga pasižiūrėti ristinų, kumštynių, ar beisbolės, kur gali laisvai parėkauti ir savo "aš" pareikšti. Jei ne čia, tai bėga apsirytį, apsigerti, ar paskui moteris pabėgioti, arba ne kokio skonio "džioksus" pasakoti, ir net nesibaudo kriminalinių nusidėjimų.

Londono Express korespondentui buvo leista aplankyti Sibiro miestą Kurgan. Jis pastebėjo ten didelę vyrų stoką. Visur, net statybos darbus, dirba moterys, kurios net barzdas vyrams skuta ir plaukus kerpa. Mieste dvi cerkvės, kurios, viena paversta muziejum, o kita knygynu.

Mergaitė Neteko Akies

BOSTON. — Šešių metų Marijona Girdvainis neteko akies, nuo sauso ledo sprogiu, kada ji žaidė su savo broliu peraitą savaitę. Ji su savo vienuolikos metų broliu Edvardu įdėjo ledą į bonką, užkimo ir pradėjo mėtyti, kada sprogo. Stiklai įkrito į abiejų akis. Tikta viena mergaitės akis buvo sužeista ir tos nebuvo galima išgelbėti. Gydytojai Massachusetts Eye and Ear klinikoje bando išgydyti Edvardo akis. Vaikų tėvai yra Stanislovas Gerdvainiai.

Nr. 32

WORCESTER, MASS.,

Rugpjūčio (Aug.) 27, 1964

Vol. XXXVI

BRAZILIJOS PREZIDENTO LAIDOTUVĖS IR SUKILIMAI

Rio De Janeiro. — Tuo laiku, kada prezidento Getulio Vargas kūnas buvo perkeltas lėktuvu į jo namus, Sao Borja, Rio Grande do Sul valstybėje palaidojimui, kilo riaušės. Kaikurie iš sukilimų buvo suorganizuoti komunistų, kurie bandė pasinaudoti proga. Vienas jaunuolis mirė nuo žaizdų ir kitas buvo rimtai sužeistas kada minia susirėmė su kariniais prie Oro Ministerijos. Iš viso keturiasdešimt trys asmenys buvo sužeisti laike sukilimų. Didelės pulkų jėgos visur su išstatytais ginklais neleido mi- nioms susirinkti visur kitur. Getulio Vargas, Brazilijos prezidentas gavęs 58 generolų ultimatumą antradienį, nusišovė savo rūmuose. Prieš dieną 26 aviacijos generolai buvo įteikę jam ultimatumą. Jis bandė per savo karo ministerį paveikti armijos generolus, kad jie numalšintų lakūnas, bet generolai susitarė ir sudarė bendrą frontą prieš jį.

Tą nujautęs prezidentas Vargas pasakė, kad kelias prezidento rūmus eina per mano lavoną. Antradienį taip ir atsitiko. Per jo lavo-

Komunistų Partija Be Teisių

Denver. — Prez. Eisenhower antradienį pasirašė bilij, atimant iš komunistų partijos visas legališkas teises ir privilegijas ir komunistų vadovaujamos unijom užginta National Labor Relations Board lengvatos. Tuo pačiu laiku, prezidentas pranešė, kad jis pasirašys kitus prieš - neištikimybę bilijus ir išgyrė aštuoniasdešimt trečio Kongreso priimtus įstatymus, kad bandyt panaikinti komunistų šiame krašte. Prezidentas pareiškė, kad amerikoniai yra pasiryžę save ir savo įstaigas apsaugoti nuo organizacijos, kuri nors pasivadavusi politiška partija, bet tikrumoj yra suokalbistisku prievarta nuverstis vyriausybe. Dabar visi komunistų partijos nariai turės registruotis Teisingumo departamento įstaigose, o kas to nedarys susilauks bausmės. Komunistų partija negalės daryti kontraktų ar vesti bylas teismuose. Tie kurie bus užsiregistravę kaip komunistai negalės dirbti valdžios darbus, gynybos dirbtuvėse ir negalės gauti pasus.

na peržengė jo dešinioji ranka, vice prezidentas Joao Cafe Filho, kurs laikinai užėmė prezidento vietą laikinai. Prezidentas Vargas pirmadienį ir antradienio naktį buvo posėdžiavęs su savo kabineto nariais, kurie jį įtikinėjo, kad kitos išeities nebėra, kaip tik atsisistadytinti iš priešasties kariškių pasipriešinimų. Jisai sutiko parašyti parlamentui raštą, kad jis laikinai pasitraukia, bet keleta valandų vėliau, jis išsitraukė revolverį ir paleido švį į širdį, posėdžio metu. Prezidentas Vargas valdė Brazilija per aštuoniolika iš paskutinių dvidešimt keturių metų.

Prezidento kūnas buvo garbingai pašarvotas Cate Rūmuose, kurs jis nusišūdė ir didelės minios, apie 100,000 žmonių stovėjo eilėje, paskutinį kartą pagerbt prezidentą. Tūkstančiai žmonių stovėjo gatvėse, kada jį kūnas buvo nulydėtas į airodramą, dvi mylias nuo rūmų. Prezidento našlė, senhora Darcy Sarmanho de Vargas ir dukterė senhora Alzira de Amaral Peixoto skrido sykiu. Prezidento artimi draugai dvejuose lėktuvuose nuskrido į Sao Borja laidotuvėm. Nors prezidentas Vargas buvo kilęs iš katalikiškos šeimos, užtai kad jis nusišūdė ir paskutiniu laiku buvo atšalęs nuo bažnytinių veikimų, jis nebus katalikiškai laidojamas. Per visą Braziliją bus aštuonių dienų gedulos.

Prezidentas Vargas buvo 71 metų amžiaus, pagarsėjęs kaip diktatorius iš prigimties. Jisai pradėjo valdyti Braziliją kaipo neribotas valdovas 1930 metais. Jisai pakeitė konstituciją savo naudai ir nedemokratinu būdu išrinktas prezidentus, 1934 metais. Jis buvo išvairkęs parlamentą ir pašalin- tas iš diktatoriaus kedės. 1950 metais demokratinuose rinkimuose Brazilijos žmonės išrinko jį prezidentus ir jo vyriausybė nuolat augo.

Prieš kelias savaites prezidento agentai bandė nužudyti opozicijos vadą laiščio redaktorių Larcedą ir jis buvo sužeistas, bet aviacijos majoras Vaz nušautas. Aviacijos generolai tada sukruito ir susitarė su kitais kariniais vadais reikalavo prezidento pasitraukt ar nusišūdėti. Tada prezidentas pasirinko nusišūdėti.

Kalbėjo Su Skrendančios Lėkštės Vairuotoju

Oslo. — Dvejos Norvegijos moterys netik arti pamatė skrendančią lėkštę, bet ir kalbėjosi su tamsios odos, ilgų plaukų vairuotoju. Policija pradėjo tyrinėti. Dvejos moterys, ponija Aasta Solvang ir jos sesuo Edit Jacobsen sakė, kad vairuotojas atsirado iš už krumų penktadienį, netoli Mofjell, šiaurinėje Norvegijoje. Jų pasaka buvo patalpinta vietiniame laikrašty Nordlands Folkeblad.

Štai šių seserų pasaka: "Mes rinkome uogas, kada staiga tamsus vyras su ilgaais plaukais, bet kitaip atrodantis kaip paprastas žmogus — atėjo iš už krumų. Iš pradžių išsigandome, bet žmogus atrodė draugiškas ir pradėjo arčiau. Viena sesuo kalbėjo jį angliškai, prancūziškai, vokiškai ir norvegiškai, bet jis nesuprato nė žodžio. Nežinomas bandė tada nupiešt paveikslus, kurie panašūs į dangaus rutulius, žvaigždes, planetus ir kitus kūnus. Paskui vairuotojas nusivedė mus prie jo orlaivio, panašų į dvejas galias lėkštes, suspaustas sykiu, apie 15 pėdų aplink. Nepaprastas žmogus, atsidarė keliamasias duris, įlipo į diską ir vėliau, orlaivis pradėjo sukstis lėtai išpradžią, paskui vis greičiau. Paskui staiga pranyko stebėtina greitai."

JUNGTINĖS VALSTYBĖS APGINS FORMOSĄ

Tokyo. — Amerikos Oro Jėgos prisidės prie Septinto Laivyno sustabdyti komunistiškos Kinijos grąšinamą puolimą ant Formosos. Jei komunistai tikrai ketina pult ant Formosos jų laukia didelis nugalėjimas. Septin-

\$50,000,000 Tabako Derlius

Windsor, Conn. — Šiuo laiku balta drobė yra nuimama Connecticut slėnyje, atidengiant \$50,000,000 vertės derlių, kuriam lemta pavirsti dūmus. Dabar rugapiūtės laikas siaurame žemės plote prie Connecticut upės, Massachusetts ir Connecticut valstijose. Balta drobė uždengia slėnio tabako derlių užaugusį vėsūmą. Šis tabakas naudojamas cigarų suvyniojimam. Dvejos kitos tabako rūšys auginamos slėny, tai plataus lapo ir Havana sėklos tabakas, kuri suvyniojo cigarus savo vėsūmą.

Connecticut slėnis yra pasižymėjęs del savo tabako, kurs naudojamas cigarų suvyniojimam. Šis tabakas turi turėt netikta malonų kvapą, bet turi būti plonas, ir sykiu tvirtas ir puikaus audimo. Connecticut slėnio žemė yra ideališka šio tabako auginimui. Šešiasdešimts keturkampių mylių slėnio derliaus vertė yra \$50,000,000.

"Tabako Slėnio" šerdė yra Windsor. Anksti 19-tame

tam Laivynui buvo pavesta apginti Formosą, bet visos J. V. jėgos ten esančios padės išpildyti laivyno misiją. Amerikonai sako, kad komunistai būtų neišmintingi pradėti puolimą prieš Formosą ir jie žino kad jiems nepasisektų. Komunistai tik veda propagandos karą ir jų grąšinimai prieš Formosą yra vien gandai.

Tuo pačiu laiku Washington tariasi ar apgins ir kitas salas priklausančias nationalistam Kiniečiam. Washingtonas paskyrė Septintą Laivyną, kada komunistinės Kinijos premieras Čo-En-lai ir kiti komunistų valdininkai grąsino "išlaisvinti" Formosą iš Čiang Kai-Shek jėgų.

šimtmetį South Windsory pirmiausia pradėjo auginti tabaką. Gi pirmas cigarų gamintojas buvo moteris, kuri suvyniojo cigarus savo vyrui. Pabaigoj devyniolikto šimtmečio, Connecticut slėny daugiausia buvo auginama "plataus lapo" tabakas. Bet tada pradėjo cigarus vynioti su Sumatroj augintu tabaku, kas pralenkė Connecticut augintą tabaką. Tada pradėta auginti tabakas po drobėmis, idant Sumatros sąlygos būtų pasektos. Nuo tada Connecticut slėnio tabako ūkininkai užaugina tabako derlių ne kiek neprastesnį už bile kur pasaulį.

"AMERIKOS LIETUVIO" METINIS PIKNIKAS

IN HOMETOWN AMERICA

THAT GOOD OLD AMERICAN CUSTOM — THE FAMILY PICNIC!

"Amerikos Lietuvio" metinis piknikas, 50 m. Lietuviškos Spaudos Atgavimo su kaktuvėse įvyks sekmadienį, rugpjūčio 29-tą, Jurgio Babrausko pavilijone, Manville gatvės, Leicester, Mass.

Bus žymių svečių kalbėtojų, lietuvių ir žymių valdžios atstovų iš Washingtono, taipgi "Amerikos Lietuvio" bendradarbių. Užkviestas irgi magikas, kurs visus nustebins savo gabumais. Muzikališką dalį atliks vietiniai muzikantai, vadovaujant Stanislavui Bertašui. Bus įvairių konkursų ir šulinys pilnas laimėjimų.

Tai bus vienas iš linksmiausių ir didžiausių parengimų šią vasarą. Lietuviai iš arti ir toli susirinks į tradiciną "Amerikos Lietuvio pikniką."

LIETUVIAI AMERIKOJE ir PASAULYJE

HARTFORD, CONN.

Iš Vasarinių Atostogų Klubo Gegužinė! Ispūdžiai iš Ukės, Kitos žinios.

Kaip kiekvieną metų praeityje buvo, dabar taip bus mūsų klubo metinėje gegužinėje vasaros sezona baigiant. Ši metinė mūsų klubo gegužinė rūpestingai rengiama, yra daug vilčių, jog bus labai sėkminga! Gegužinė įvyks sekmadienį 12 d. rugs. - sept. Lietuvių Parke Glastonburyje Sta. 24. Vietos ir apylinkės lietuviai turės progą gražiai, linksmai baigti vasarinį sezoną gegužinėje. Ir kaip girdėti, miestiečiai ir ūkininkai rengiasi į šią paskutinę vasaros gegužinę.

Šeštadienį 21 d. rugpj. klube įvyko paminėjimas gimtadienio p. Antano Ambrozo, puikios vaishės! Kas iš p. Ambrozo draugų prisiminė p. Ambrozui, kad pripuola jo gimtadienis, susirinkusieji klube suklubo Valio! Ilgiausių metų sudainavo, o p. Ambrozas savo gimtadienio proga visus svečius samniai pavaišino. Ir man, šių žodžių rašėjui, teko nugerti stiklėlį koniako.

Kitas pobuvis įvyko parap. mokyklos salėje — Stag Party proga išvakarių p. Petkaičio vestuvių. Gerb. p. Jurgis Petkaičis, buvęs šv. Trejybės parap. vargonininkas, dabar vargoninkaujas airių Patriko bažnyčioje, ruošiasi sukurti lietuvišką šeimą. Tada jo bičiuliai surengė pobuvį p. Petkaičiui tikslu palinkėti jam sėkmės lietuviškos šeimos kūryboje.

Mano Ispudis Miestiečio Ukėje

Hartfordo ir apylinkės lietuviams pažįstamas, p. Andrius Rekus, praeityje varpiečių choristas ir scenoje vaidinęs dramų ir komedijų, vėliau per radio duodavo lietuviškas programas sekmadieniais, dabarties laiku fabrike dirbantis, mieste begyvendamas p. A. Rekus tapo ūkininkas! Kad ir labai primityviškas, bet gi ūkininkas. Susidomėjau ir nuvykau į jo ūkį pasižiūrėti, stebėjau jo ūkiškojo primityviškojo ūkininkavimo daviniais! Mačiau didžiules morkas kai kelmus, daugybę pomidorų, kručkų, kopūstų, ridikų, rūnkelių iš kurių galima sriubą virti ir cukrų gaminti, o agurkų tiek daug dar ne esu mačius savo gyvenime, o ropės kaip kelmai didelės.

Gražus sklypas žemės, tarsi Lietuvoje man matytas savanorio žemės sklypas po krikšč. demokratų valdžios prarastos žemės reformos. Lygiai tokį išpuįdį man padarė A. Rekauskis, jokių trobėsių jame nesimatė, ūkiškojo inventoriaus, gyvulių, padargų, bet ūkis! Jame galybės visokių daržovių, galima vežimais vežti daržoves iš jo ūkio, derlius nesvietiškas, kad ir primityviškas vaizdas jo ūkės lygiai kai tų Lietuvos savanorių.

Kolumbas Ir Mes

Kolumbas plaukė Atlantą Ir rado Ameriką. Mes plauksim Atlantą Rasti Lietuvą.

Jis nežinojo Kad yra Amerika; Mes žinome, Kad yra Lietuva.

Jis nežinojo, Kas yra Amerikoje; Mes nežinome, Kas yra Lietuvoje. Dar labiau nežinosime, jei neskaitysime "AMERIKOS LIETUVIO"

14 Vernon St. Worcester, Mass. (metams \$3.00)

lėjusių savo kraują už Lietuvos nepriklausomybės ginimą, kurie neturėjo jokio inventoriaus, nes valdžia, geroji krikšč. demokratų valdžia davė žemę savanoriams, bet nedavė jokio inventoriaus, pinigų trobėsiams, padargams ir gyvuliams įsigyti. Daviniai buvo skandalingi, dauguma savanorių gavę po sklypą žemės negalėjo primityviškai savo rankomis žemę apdirbti, subankrutino prisiskolinę pinigų įsigijimui inventoriaus, tik-tai klebonai gavę dvarų centrus tapo sėkmingais ūkininkais Lietuvoje.

— "Andriau, tu negalėsi ilgai ūkininkauti, tau bus kaip tiems Lietuvos savanoriams! Kaput!" Bet jis šypsojo, pažvelgęs į mane pareiškė: "Nesirūpink, mielasis, nebancrūtinsiu, kas dieną po 50 bušelių agurkų parduodu, apie tiek pat pomidorų ir morkų bei kitų daržovių, o apie tas užderėjusias, rinkai netinkamas ropes, nebėdavoju, jas atiduosiu žmonėms veltui, o kručkus, ridikus, svogūnus, burokus sudėsiu į iškastą duobę ir žiemos metu parduosiu."

Aš išgirdęs jo pareiškimus pamaniau sau: jis tikrai ne tiek primityviškas ūkininkas kaip man atrodo. Išsikalbėjus patyriau, kad jis už šį sklypą žemės užmokėjo \$1,200. Kadangi žemė randasi arti Wethersfield augančio miestelio, statyba namų plinta, jo žemė prie kelio su visais vandens tiekimo siurbliais sanitacijos, tai šis jo ūkis bus netolimoje ateityje rezidencijos sekcija! Dabar aš supratau, kad p. A. Rekus ne tikai sėkmingas ūkininkas, bet ir Real Estate spekuliatorius — biznierių!

"Matai, šis prie kelio 1 hektaras žemės — sakė p. Rekus — jei dabar parduočiau atgauti užvestuos pinigus \$1,220; o kiti 3 ha. žemės vėliau man atneš dvigubai tiek pinigų — aiškino p. Rekus. O žemė gera, praeityje tabakas buvo auginamas, daržovės auga kaip ant mielių!" Rekus, tas, mano manymu, primityviškas ūkininkas, ligi žemę parduos lotais namų statybai atgaus savo įvestuos pinigus, o tie 3 hektarai parduoti namų statybai atneš jam mažiausia \$4,000! Ir obelis atkreipė mano dėmesį, šakos nulužo, nes obolių derlius nesvietiškas. Obelis apramstyta, kiek lapų ant obelies medžio tiek obolių! "Tu neapsakomai gudrus biznierių, Andriau, laimingesnis negu tie Lietuvos savanoriai ūkininkai!" — pareiškiau aš jam. "Žemę nupirka ir į auksą pavertė!"

Važiudami namo kalbėjomės, parvažiavę valgėmė rūgintus agurkus su rūkytu kumpiu, jaučiausi tarsi viešėdamas Lietuvoje pas ūkininkus. Tokis mano išpuis iš p. A. Rekauskio ūkio. VMK

MUSŲ ENCIKLOPEDIJA BESIDŽIAUGIANT

Kun. Kazys Mažutis

II. KELIOS KONKREČIOS PASTABOS.

1. **Adventai.** Liturgijoje ir žmonių kalboj šis žodis yra vartojamas vienaskaitoj. Liet. Kalbos Vadovas vartoja jį irgi vienaskaitoj. Kodėl čia dabar staigiai tas žodis imamas daugiskaitoj.

2. **Adoptio.** Enciklopedijoje pasakyta, kad tai yra "nesavarankiško asmens įsūnijimas." Iš tikrųjų gi čia nekreipiama dėmesio į asmens savarankiškumą, o į jo amžių ir faktą, ar tas vaikas turi gyvus tėvus ar ne.

3. **Albigiečiai.** Patiekta istoriškas albigiečių charakterizavimas būtų pakankamas, jei būtų išryškinti esminiai albigiečių mokslo bruožai. Kaikurie tvirtinimai yra klaidingi.

Neišryškinta, kad pagal albigiečių egzistuoja du amžini pradai: vienas, iš kurio plaukia gėris ir dvasiniai dalykai, ir antras, iš kurio plaukia blogas ir medžiaginiai dalykai, ir net tokie, kaip pav., žmogaus jausmai. (Tik taip galima suprasti ir jų nusistatymą prieš moterystę). Pagal krikščioniškąją doktriną tik viena yra amžina būtybė — Dievas, viso dvasinio ir medžiaginio pasaulio kūrėjas.

Klaidinantis posakis yra: "Jų (suprask albigiečių, K. M.) manymu, gerasis Dievas bloga sukurti nei jo pasaulį leisti negalėjęs. Bloga sukūrusi piktoji dvasia, velnias." (Psl. 87).

Iš šitokio formulavimo seka, kad pagal tikrąją krikščioniškąją doktriną iš tikrųjų Dievas galėjęs sukurti blogį ir jį sukūrė, kad Dievas leido blogį į pasaulį, kitaip tariant, kad Dievas yra ne tik gėrio, bet ir blogio šaltinis. Tuo tarpu katalikiškoji doktrina moraliniu blogiu laiko atsisukimą nuo Dievo, laisvos valios piktnaudojimą, Dievo užgavimą. Filosofiskai gi imant blogis yra *causae boni debiti*. Tat patiekta formulavimas neatsargus ir netikslus.

4. **Alokucija.** Tai lotyniškas žodis ir reiškia *prakalba*. Kad alokucija vadinama kalba, kuria popiežius prabyla į kardinolus — yra visai suprantamas dalykas. Bet kad "šiaipgi Amerikos lietuvių viešajam gyvenime A. vad. trumpą maldą, kuria pradėdamas koks viešas, iškilmingas minėjimas ar šiaip susirinkimas" (psl. 127 - 128), — yra, bent man, negirdėtas dalykas. Greičiausiai čia sumaišytas žodis alokucija su žodžiu *invokacija*.

5. **Altorius.** Čia pasakyta, kad tai "centrinė vieta katalikų bažnyčiose, kur aukojama šv. Mišių auka". Pasakymas teisingas, bet altorių randame ne vien tik katalikų bažnyčiose.

6. **Amerika.** Nuostabiai mažai pasakyta apie pačią Ameriką. Tiesa, apie JAV bus kalbama vėliau, bet, nežiūrint to, apie visą Ameriką turėjo būti patiekta daugiau žinių. O jei manyta, kad žinių apie Ameriką galima rasti kitose enciklopedijose, tai tas pats pasakytina apie Angliją ir Airiją, kurioms paskirta nemažai vietos.

7. **Amžinybė.** Šio straipsnio autorius labai giliai ir gražiai išaiškines amžinybės sąvoką, savo filosofinius išvedžiojimus baigia pastaba: "Nereikia A. suplakti su pomirtiniu sielų ir sukurtų dvasinių gyvenimu. Nors šis gyvenimas neturi įvykių sekos, tačiau jis turi pradžią ir dėl to netinka jį vadinti amžinu" (psl. 154).

Yra neginčytinas faktas, kad krikščionybė per visus šimtmečius vadino, dabar vadina ir to-

liau vadins pomirtinį žmogaus gyvenimą amžinu. Ji aiškiai kalba apie žmogaus amžinybę ir tai stipriai nuolat pabrėžia. Tat straipsnio autorius turėjo būti nei po tos savo pastabos patiekti kitą terminą sielos amžinumui išreikšti arba turėjo paaiškinti, kaip pav., krikščionybė iš pomirtinio gyvenimo amžinumą supranta.

8. **Analogija.** Pasigendama, kad ir trumpo paaiškinimo apie analogia entis.

9. **Antalieptė.** Nieko neužsiminta apie Nepriklausomybės laikais čia veikusių Mergaičių Žemės ūkio Mokyklą. Mergaičių Amatų Mokyklą ir Švč. Jėzaus Širdies Kongregacijos vienuolyną bei jo veiklą.

10. **Antgamtis.** a) Šių išvedžiojimų autorius antroje straipsnio dalyje kalba apie tai, kad "Kat. Bažnyčios mokslu yra dvi antprigimties rūšys": 1) stebuklai ir 2) paslaptys, malonės gyvenimas ir pomirtinė palaimintųjų garbė" (psl. 201).

Kalbėti apie dvi antgamties rūšis yra nesupratimas. Vienas yra Dievas, tai viena tik tėra antgamtis, kuria vadiname visumą to gyvenimo, kuris prašoksta kiekvieną sukurtą prigimtį ir liečia protingos sukurtos prigimties dalyvavimą Dievo būties gyvenime.

Galima kalbėti, bet tai jau kas kita, apie įvairias antgamtinio gyvenimo pasireiškimų rūšis (stebuklai, paslaptys), ir apie antgamtinio gyvenimo dalyvių rūšis (angelus, žmones). Galima taip pat kalbėti ir apie įvairius dalyvavimo būdus bei laipsnius, bet visada vienoje ir toje pačioje antgamtėje.

b) Tai, kas čia vadinama *antgamtimi*, geriau tinka vadinti antprigimtimi. "Antgamtinis yra tas, kas viršija gamtą, atsieit, šį regimąjį pasaulį. Gi antprigimtinis yra tas, kurs yra augščiau už prigimtį (šiuo atveju žmogaus, nes apie jį tekalbame). Kadangi, galutinis žmogaus tikslas nėra gamtos daiktuose ir gėrybėse, tad jis antgamtinis. Bet tasai antgamtinis tikslas gali būti dvejojamas: prigimtinis ir antprigimtinis. Todėl vadinti jį tik antgamtiniu yra nepakaktinai griežtai ir teisingai išreikšti." (Dievas ir žmogus, psl.4).

11. **Asistentas.** Tai patarnaujantis palydovas. Katalikų Bažnyčios pamaldose asistentu vadinamas dvasiškis, lydįs ir patarnaujantis pamaldas laikantiems kuniginiui ar vyskupui. Tat nebūtina, kad jis pats būtų kunigas, gali būti subdiakonas arba diakonas. Nebūtina taip pat, kad pamaldas laikantis būtų vyskupas. Asistentu čia, Amerikoje, vadinamas ir kunigas, kurs klebonui padeda, kitaip tariant, vikaras.

12. **Assumpcionistai.** a) Lietuviškai šį žodį reiktų rašyti viena s. b) Psl. 321 pažymėta: "Assumpcionistai (lot. priėmimas, dangun pakėlimas)..." ir tt. Tas paaiškinimas skliausteliuose tinka žodžiui *assumptio*, o ne žodžiui *asumpcionistai*. c) **Assumptio** lietuviškai šiuo atveju reiškia dangun paėmimą, o ne dangun pakėlimą. Marijaj buvo į dangū ne kuria žemiška jėga pakelta, bet iš viršaus, dieviška jėga paimta. Be to, šis dogmatiskai tikslesnis terminas yra jau lietuvių kalboj prigijęs ir vartojamas.

1. **Atžalynas.** Čia paaiškintas žodžio prasmė kalbama apie šiuo vardu leistą laikraštį Lietuvoje, apie šį vardą turėjusį lietuvišką teatrą Hanau stovykloje Vokietijoje, bet nekiek ne-

Nepamirškite Atsilankyti Pas WHITE'S

5c, 10c, \$1.00 KRAUTUVES

(arti Kelley Aikštė)

PASIRUOŠTI GRĮŽTI Į MOKYKLAS

Paišeliams Dėžutės, Mokyklos Krepšeliai, Šasiuviniai Drabužiai Berniukam ir Mergaitėm

Atidaryta pentad. ir šeštad. vakarais iki 9-tos valandos

WHITE'S 5c, 10c, \$1.00 Krautuvės

Krautuvė jūsų apylinkėje

BILLS LUNCH

29-31 GRAFTON ST., corner of Franklin St.

BOOTH SERVICE

WINES & LIQUORS

TEL. 29704

RALPH - WILLOW, Props.

HIGHLAND SEA FOOD

36 HIGHLAND STREET - WORCESTER

TELEF. 5-1528

FEATURING FRESH FISH & CHIPS EVERY FRIDAY

WHOLESALE ORDERS DELIVERED

OPEN 8 to 6 DAILY — FRIDAYS 7 A. M. to 7 P. M.

MAYFLOWER DOUGHNUT SHOP

516 MAIN STREET - WORCESTER

SPECIALIZING IN WAFFLES - GRIDDLE CAKES

DONUTS MADE FRESH EVERY HOUR IN OUR WINDOW

Open Daily from 7 A. M. to 12 P. M.

Also Buffet Luncheon and Dinners

sustota prie K. Binkio "Atžalyno." Nebūtina čia tą veikalą nagrinėti ir vertinti, bet reikėjo priminti, pastebint: "plačiau žiūr. K. Binkis. Tą pat reikėjo padaryti ir su kitais atskirais žymesniais lietuvių literatūros veikalais, kaip "Amžina Ugnis" (Vyduono), Algimantas" (Pietario), "Aušros sūnus" (Čiurlionienės), ir kt. Plačiau apie A. Baranausko "Anykščių šilėlių" taip pat reikėjo nagrinėti kalbant apie patį A. Baranauską ir jo kūrybą. Neišlaikytas vienuodumas.

14 **Auka.** Šiame rašinyje tarp kitko pasakyta: kad auka "patenkina žmogaus veiklų ir donatyvinių polinkių". Nekalbu čia apie šio posakio turinį, bet apie jame pavartotą terminą — *donatyvinis*. Enciklopedijoje labai ryški tendencija sulietuvinti kas tik galima, kartais net įvedant visai nepriimtinas naujadarus, ir štai, čia pat pavartotas visai nelietuviškas ir tikrai nepriimtinas terminas.

15. **Austrija.** Apie patiektą Dolfuso vertinimą turėtų pasisakyti specialistai, istorikai.

16. **Autoerotizmas.** Čia pasakyta: "Autoerotizmas seksualinio polinkio patenkimas savo paties kūnu. Freudo psichoanalizėje A. vadinamas narcizmu..." (psl. 480). Iš tikrųjų gi pastoralinėje medicinoje ir šiaip jau psichologijoje autoerotizmu vadinamas pirmo eilės įsimylėjimas į savo patį, taigi narcizmas. Tai daugiau dvasinis įsimylėjimas į save patį, didžiavimasis savim. Seksualinio gi polinkio patenkimas savo kūnu yra vadinamas *masturbacija*, o kartais ir *onanizmu*. (Plg. Dr. Ignaz Klug, Die Tiefen der Seele, 1949, psl. 438 ir 445). A. Niedremayer

palaiko M. Hirschfeldo terminologiją ir kalba apie *masturbaciją*, *mollities* ir *ipsatio* (Handbuch der speziellen Pastoralmedizin, I, psl. 230 - 231).

17. **Autonomistai.** Apie lietuvių autonomistus turėjo būti pilnesnis ir tikslesnis pasisakymas. Ir čia turėtų pasisakyti mūsų politikai ir istorikai. Patiekta apžvalga siaura ir netiksli.

III. NEPAMINĖTA

1. **Sekantieji terminai** bei vardai visi nepaminėti: *abjuratio*, *A. B. degree*, *abortas*, *Abraitienė - Stančikaitė*, *abrogatio*, *abusus*, *actus purus*, *admonitio*, *adoratio*, *akvizicija*, *akvaduktas*, *aliantai*, *aliarmas*, *Amatų mokyklos amunicija*, *anima*, *ansamblėja*, *apgaulė*, *aseitas*, *Atanasas Dėdė*, *Audronė - Balčiūnienė*, *Aukštikalnis Pranas, S. J.*

2. **Būtina įtraukti į enciklopediją Sibiran išvežtuosius ir komunizmo aukas**, patiekiant apie juos turimas žinias. Jei įvairūs veikėjai, pareigūnai, poetai, rašytojai, dailininkai, dvasiškiai, kariai ir panašūs yra verti įtraukimo į enciklopediją, tai juo labiau to verti yra ir tie tautos sūnūs, kurie priklausė prie tautos didvyrių arba kankinių. Ir jie paminėtini ne atskiru straipsniu ir sąrašu, bet kaip ir kiti, individualiai, bendra tvarka.

Jų ignoravimas yra nepateisinamas.

XXX

Tat pirmąjį enciklopedijos tomo pavardė tenka juo gėrėtis — tuo dideliu ir kruopščiai atliktu darbu. Į akis krenta tik kaipur skubotumas jį beruošiant, nuo ko vietomis nukentia tikslumas.

"AMERIKOS LIETUVIS"
The American Lithuanian Weekly published every Saturday by
Josephine Leonaitė, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly Subscription in U. S.	\$5.00	In Foreign Countries	\$4.00
Two Years Subscription	\$6.00	Two Years Subscription	\$6.00
One Half Year	\$2.00	One Half Year	\$2.50

Advertising rates — 10 cents
Single Copies — on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis išleista ketvirtadieniais, leidžiama
Josephine Leonaitė, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė Prenumerata S. V.	\$3.00	Užsienio - Kanadoje	\$4.00
Dviem Metam	\$5.00	Dviem Metam	\$6.00
Pusmetį	\$2.00	Pusmetį	\$2.50

Prenumerata pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos.
Prenumerata turi būti apmokėta iš anksto

Entered as Second Class Matter — September 29, 1914, at the Post Office
at Worcester, Mass. under the Act of March 3, 1879

Fatalizmo Politika; Britų Darbiečių Politinė Misija; Nerymas Washingtono Ir JTO Sferose

ĮVYKIAI tarptautinėje politikoje rodo britų ir prancūzų imperijų politikoje fatalizmą. Šių Europos užjūrio imperijų vadovybės politiškai ir morališkai visiškai supuvę. Churchill'o politinis saulėleidis artėja, o p. Edeno politiniai horizontai saulė dar nepatekėjo. Britų užsienio politika vingiuota, eina politiškai "šuntakiais" siekdamas ko-egzistencijos su komunistiniu pasauliu. Prancūzijoje viešpatauja politinė, valstybinė ir socialinė anarchija. Žodžiu, abi šios užjūrio imperijos palaipsniškai griūva, štai kame glūdi šių demokratijų fatalizmas.

Darbiečiai besiruošdami prie rinkimų sekantį metų nori pasiekti bendrumo, nušalinti skilimo pavojų, jie ruošiasi prie valdymo Britanijos imperijos ir pasiekimo taikos, glaudžių santykių su komunistiniu pasauliu. Britų darbiečių partijos vadai: Atlee ir Bevan lydimi kolegų viešėjo Maskvoje, buvo karališkai vaišinami Kremliaus imperialistų - konspiratorių. Dabar britų darbiečių vadai, berašant šiuos žodžius, vieši pas Peipingo kompartijos vadus, vaišinami karališkai! Chau En-Lai ir Mao Tzetung pakėlė taures lygiai kai rusų komunistų vadai, išgėrė darbiečių garbei ir jų politikos siekimams reikšė pasisekimo linkėjimus.

Kodėl britų darbiečių vadai išvyko į komunistinį pasaulį? Šis klausimas stebina pasaulio demokratijų vadus ir visuomenę, įdomiau vakarų pasaulio demokratijų žmonės, nori žinoti tikslą britų darbiečių partijos vadų politikos Maskvoje ir Peipinge. Visokių gandų ir nuomonių yra šiame klausime. Mūsų nuomonė tokia. 1) Atlee ir jo kolegos nori pasiekti vienybės darbiečių partijos, kuri suskilo laike pastarųjų metų; 2) Atlee nori siekti taikos ir santykių su komunistiniais kraštais. Šie du jo tikslai vyriausio išvakarėse rinkimų Britanijoje. Bevan yra kairiųjų darbiečių ir komunistų bičiulis—vadas, p. Atlee oponentas, tautai Atlee tikisi pavažinėti su Bevan'u, suminkštinti jo širdį ir politinį protą, padaryti Bevan'ą sukalbamaį, nušalinti darbiečių tolimesnį skilimą rinkimų išvakarėse. Atlee, kai Churchill, rūpinasi išvengti karo su komunistiniu pasauliu ir sugriovimo britų imperijos, todėl jis siekdamas karjeros lošia dviprasmiškos politikos rolę.

Krisią Galvos Darbiečių Ateityje

Britų darbiečių vadai mano, kad jie patikrins ko-egzistenciją demokratijoms ir komunistui santykiuodami su komunistu kraštais. Tokią nuomonę turėjo rytų Europos socialistai—rusai, lenkai, čekai ir kitų kraštų socialistų vadai. Dėja, mes žinome kas tšititiko su tais marksistais, kuomet jie susivienijo su komunistais, pavyzdin: dr. Beneš, dr. Massarykų čekų vadais ir kitais rytų Europos socialistais pabalčio ir Lenkijos kraštuose, taip bus ir su dabar Maskvoje ir Peipinge vaišinamais britų darbiečių vadais kuomet jie susivienis su komunistais.

Su britų darbiečiais eis kartu prancūzų socialistai ir komunistai. Šie elementai sieks ko-egzistencijos, politinių ir ūkinių santykių su komunistų kraštais. Taip dabar atrodo šių kraštų politikos veidrodyje visi veiksmai raudonųjų ir ružavųjų elementų. Ir jei britų vadai (darbiečių partijos) pasisėmę marksistinio idealizmo ir bičiulytės, iš komunistų politinio "sąmoningumo", grįžę pradės savo politikos gaires nustatyti linkui rytų komunistinio pasaulio. Aišku, kad vakarų Europos demokratijoms pražūtis bus neišvengiama! Vokietijos ir Austrijos problemos bus išspręstos Maskvos politikos naudai, šie kraštai bus nublokšti į komunistinio pasaulio orbitą. Britanija ir Prancūzija nueis kartu su Vokietija į maskolių politikos bučį, tada matysime krintančias galvas britų darbiečių ir kitų vak. Europos demokratinių socialistų.

Šios politinės perspektyvos kelia nerymą Washingtono ir JTO sferose New Yorke. Aišku, kad Washingtono pozityvi anti-komunistinė politika baigs savo žygius, mūsų krašte demokratal ir jų kairioji frakcija susispietusi prie ADA. Tikriau sakant, Rooseveltinės eros laikų šalininkai paims JAV vairą į savo rankas sudarydami Kongrese daugumą. Tuomet matysime komunistinio pasaulio tolimesnius laimėjimus visuose politikos frontuose. Ir JAV gal nueis paskui britų-prancūzų vadus jei Acheson ir Stevenson ateityje paims vairą JAV krašto.

JTO politinių sferų vadai Lotinų Amerikos ir Europos neramūs matydami perspektyvas komunistinės Kinijos atėjimui į JTO. Aišku, kad JTO pateks į kairiųjų valdymą. Čia glūdi pavojus komunistų įtakos užvaldyti JTO kairiųjų elementų, pavojus JVA išeiti iš JTO ir atsidurti visiškąje izoliacijoje. O Maskvos valdovai siekia sugriovimo amerikūnų vadovybės demokratiniam pasaulyje ir JTO.

Amerikos lietuviai, idealistai ar ne, turbūt, dažnai pasiklausia: "Ar ilgai Lietuvą smaugs istorinės sąlygos, kurios ją dabar smaugia?" Iš Amerikos į Lietuvą jau dabar negali nuosirdus žmogus nuvažiuoti, o iš ten negali mus pasiekti joks nuosirdus ir atviras laiškas. Lietuva pergyveno visokių politinių santvarkų, bet tarybinės Lietuvos — prasčiausia.

Ateities keliai, aišku, mums nežinomi. Iš praeitės sprendžiant, Lietuvą laisviau kvėpuodavo, kada jos du didžiausi priešai, vokiečių ir rusų imperializmai būdavo, arba silpni, arba kitais savais reikalais užimti. Tokiu būdu, ir dabar apie Lietuvos ateitį galvojant, visų vilčių pagrindas reikia ypač dėti sovietų imperijos didelį susilpnėjimą, arba nuodugnų jos vidinį atsmainymą.

Iš tos pačios praeitės sprendžiant, karas būdavo akstinu giliems rusų imperijos vidaus perversmams. Po Krimo karo atėjo baudžiavos panaikinimas. Po karo su japonais įsigyta konstitucija ir demokratijos ženklas — šeimas dūma. Po pirmo pasaulinio karo griuvo carizmo sistema, kuri atgijo komunistų diktatūros pavidalu ir po antrojo pasaulinio karo pasiekė jos istorijoj dar niekad neturėtą apimtį bei galybę. Ar reikės kito karo viršutinius nuogrūsti apačion, o iškelti apatinius?

Daugelis lietuvių, ypač dypukiškuose sluogsnuose, visas viltis deda į šitą kitą karą, kurį net neišvengiamu skaito. Jie ne vieni su tokiais troškimais. Rytų ir Vidaus Europoje, be abejo, yra daug taip trokstančių. Net Amerikos karininkų viršinėse galvojama, būtų gerai staiga Rusiją pulti ją nušalinti ateityje nebegrestų joks pavojus Amerikai. Prezidentas Eisenhoweris, kaip žinoma, iškritikavo taip galvojantį jo draugą kariki, generolą Clarke. Vien dėl Lietuvos laisvės karą kelti būtų perbrangi kaina žmonijai, nors pirmas pasaulinis ka-

Didvyriški Baltai Tebekovoja

NEW YORK (LAIC) — Tokia antrašte H. C. Wolfe straipsny rugp. 5 d. įsidėjo plačiai skaitomas "New York Herald Tribune". Straipsnio autorius yra žinomas tarptautinių klausimų specialistas. Tarp kitų knygų jis yra išleides ir "The German Octopus" bei "The Imperial Soviets." O minėtas straipsnis rodo, kad jis gerai susipažinęs ir su Pabaltijo klausimu.

Straipsnio pradžioje autorius duoda istorinę Pabaltijo kraštų apžvalgą, kuri, nors ir santraukiškai, pateikia gana gausiai duomenų ir pasižymui objektyvumu bei tikslumu. Kalbėdamas apie Lietuvą, Wolfe iškelia kaip lietuviai sulaukė vokiečių ekspansiją, suduodami jiems smūgį ypač žalgerio kautynėse, o taip pat rusus, švedus ir net totorius, kurie, pasiekę Lietuvos ribas, nebepajėgė lietuvių nugalėti ir turėjo sustoti toliau veržėsi.

Minėdamas Baltijos kraštų nepriklausomą gyvenimą, autorius pastebi, jog trumpu laiku jie pasiekė aukšto gyvenimo lygį ir pažymėtinų kultūrinių laimėjimų. Iškelia jis šių tautų ir politinį realizmą, kuris ypač pasirodė, kai 1939 m. iškilo sovietų ir nacių susitarimo klausimas. Kai kitų kraštų politikai ir spauda laikė juokingą tokią mintį, kad bolševikai ir naciai gali susitarti, Pabaltijo politiniai sluogsniai tokią sutartį laikė ga-

Vyt. Širvydas

PROTU, NE GVOLTU

ras kilo dėl Serbijos, o antras dėl Lenkijos. Bet tai buvo tariamos priežastys. Kitu pasauliniu karu Lietuvos laisvės klausimas tebus sprendžiamas tik jei tuo pačiu sykiu bus sprendžiamas ir Amerikos laisvės klausimas. Amerika diplomatiniai stovi už nepriklausomą Lietuvą, bet karu už ją tekovos, jei tuo pačiu sykiu bus ginama ir Amerikos nepriklausomybė. Šitai nepriklausomybei turėtų grėsti bausis pavojus, pirm ne-gu Amerikos piliečiai sutiks rizikuoti susilaukti tūkstantų mylių per valandų atskriejančių rakėtų su vandenilio bombomis, kurios per sekundą, jei pataikytų, sunaikintų New Yorką, Čikagą, Detroitą, su visais lietuvišiais, jų turtu ir įkurtu gyvenimu.

Rusijos dabartinę užsienio politiką tik Maskva nežino, bet atsirėmęs žinomu faktu, kad Indo-Kinijos komunistai negavo visko, ko galėjo gauti, anglų Manchester Guardian bendradarbis, Isaac Deutscher, autorius kelių knygų apie Sovietų Rusijos dalykus, galvoja, kad Maskvos diktatoriai, savotiškais sumetimais, nori tam tilko taikos laikotarpio. Nuo demokratijos pasaulio idėjų ir galybės jie nori atsirubežiuoti tam tikra neutrale juosta. Tokiu būdu, bus siekiama apjungti Vokietiją ir ją padaryti neutrale. Azijoje prie neutralimo bus prikaltinta Indija ir Burma. Jos prie to ir linkta. Prancūzijos nenoras priimti ginkluotų vokiečių bendron Europos armijon, yra vanduo sovietų politikos malūnui.

Rusų patarlė sako: "Bloga taika geriau negu geras ginčas." Tokiu būdu, jei pasaulis pagyvens keliolika metų sąlygose, kur nėra nei karo, nei taikos, gali būti bus duota protui progos rasti ne gvolto sprendimų rūstiems žmonijos ateities ir gyvenimo klausimams. Tarp tų sprendimų bus ir gražesnė ateities Lietuvai.

Vyt. Širvydas

lima ir pranašavo, kad ji bus pasirašyta.

Toliau straipsnyje gana plačiai aprašoma Pabaltijo kraštų okupacija ir Sovietų juose vykdoma genocido politika. Kartu autorius su aiškiu pasigėrėjimu iškelia, jog ir tokiose sunkiose sąlygose lietuviai, latviai ir estai ryštingai ligi šios dienos už savo kraštų kovoją. Jis ypač pabrėžia narsumą Lietuvos "Men of the Forest", kurie ryžtingai yra kovęsi net su MVD ir Sovietų armijos daliniais.

Kad rezistencija Pabaltijo kraštuose tebėra gyva ir veikli, Wolfe remia pačių Sovietų šaltiniais — straipsniais "Pravdoje" ir "Tiesoje" o taip pat ir šniečkaus kalba komunistų partijos konferencijoj 1952 m.

Straipsnyje painformuojama ir apie JAV užimtą liniją Pabaltijo okupacijos klausimu, nurodant, kad tos okupacijos JAV niekad nepripažino, ir primenant, kad ir šių metų Baisiojo Birželio proga prez. D. D. Eisenhoweris padarė pareiškimą, kad JAV darys visa, kad Baltijos valstybės vėl atgautų laisvę.

Tarpusavio karas tarp Lietuvos diplomatijos ir Vyriausio Išlaisvinimo Komiteto tebevyksta. Vakarų Vokietijos valdžiai diplomatija paskyrė Lietuvos atstovu dr. Gerutį, o VLIKas — Dr. Karvelį. Abu duos Lietuvos piliečiams pasus ir reikalus algų iš Amerikoje įšaldytų Lietuvos respublikos fondų. VLIKas nori panašius atstovus paskirti Ispanijai, Portugalijai ir Italijai,

Laisvojo Ir Komunistinio Pasaulio Taiki Koegzistencija Negalima

Committee on Communist Aggression pranešimas apie jo surinktus duomenis ir iš jų plaukiančias išvadas.

Washington, D. C. — (LAIC) — Atstovų Rūmų Komunistų Agresijai Tirti Komitetas paskelbė savo antrąjį pranešimą, daugiausia liečianti paskutiniuoju metu vykdytus apklausinėjimus, kuriame sutrauktai išdėstomi surinkti apklausinėjimų metu duomenys ir iš jų duomenų plaukiančios išvados.

Pranešime pažymima, jog komitetas gegužės, birželio ir liepos mėnesį Chicagoje, New Yorke, Londone, Muenchene ir Berlyne apklausė 112 liudininkų žodžiu ir priėmė daugiau kaip 200 parodymų raštu bei daug dokumentinės medžiagos, kas taip pat prijungta prie rekordų ir bus vėliau paskelbta. Klausinėti buvo lenkai, vengrai, bulgarai, rumunai, estai, lietuviai, latviai, ukrainiečiai, gudai, vokiečiai, čekai, slovakai, rusai. Su prisaika parodymai raštu buvo priimti iš armenų, gruzinų, azerbaidžaniečių, šiaurės kaukazičių, kazokų, idel-urafiečių ir turkestaniečių. Liudininkus sudarė įvairiausios visuomeninės padėties ir įvairiausio išsilavinimo asmens, seniau arba paskutiniuoju metu pabėgę iš už geležinės uždangos ir pasitraukusieji iš savo kraštų, Sovietams juos užimant. Jie visi yra betarpiški liudininkai jų parodymuose iškeltų dalykų.

Komunizmas teorijoj ir praktikoje

Savo pranešime Komitetas ilgokai apsisotja prie komunistinės teorijos, kurios pagrindus sudaro K. Markso "Komunistų manifestas", ir apžvelgia komunistų įsigalėjimo istoriją Rusijoje bei jų pastangas komunistinę santvarką primesti visam pasauliui. Čia iškeliami jų pastangos labai plačiai išvystyta propaganda visur rasti sau šalininkų, sutartis su naciais, karo metu dėl paradoksalios įvykių eigos pasidarymas Vakarų demokratijų sąjungininkais ir

kaip po karo savo užsimojimais jie sunaikino laisvojo pasaulio viltis susilaukti laisvo ir takaus gyvenimo.

Ši įvykių eiga ir paskatino minimą komitetą imtis ištirti visa tai ir surasti komunizmo klausimu tikrą tiesą.

Ką sako surinkti duomenys

Toliau pranešime išdėstoma, ką rodo tuo klausimu komiteto surinkti duomenys. Čia pažvelgiama, kaip komunistai paima į savo rankas valdžią, kaip ją išlaiko, koks yra komunistinėj priespaudoj gyvenimas ir rezistencija komunistų kontroliuojamuose kraštuose.

Iš tų dalykų apžvalgos komitetas pirmiausia daro pagrindines svarbės išvadas, jog taiki koegzistencija tarp laisvojo pasaulio ir komunistų yra visiškai negalima. Komitetas yra priešės išvados, jog Kremliaus vadovai taikios koegzistencijos mintį perša laisvajam pasauliui tik vienu sumetimū: kad laimėtų laiko pasiruošti galutiniam laisvojo pasaulio puolimui ir kad sulaukėtų laisvajį pasaulį nuo pasiruošimų šį komunistų puolimą atremti.

Komitetas nurodo, jog koegzistencijos politika būtų laisvajam pasauliui fatališka dėl šių priežasčių: 1) kad komunistai nesiruošia taikai su laisvojo pasauliu gyventi, o tik nori turėti laiko pasiruošti jo pavergimui; 2) kad tai duotų komunistams laiko išauginti fanatiškai prieš laisvajį pasaulį nusiteikusių kartą, nes jie deda visas įmanomas pastangas ta kryptim indoktrinuoti vaikus. Tad koegzistencija vestų tik į laisvojo pasaulio sunaikinimą.

Toliau Komitetas skelbia šias savo išvadas: 1) kad komunizmas niekur neatsistojo valdžion legaliu demokratinu būdu, bet visur buvo įvestas smurtu, 2) kad, paėmę į savo rankas valdžią, komunistai stengiasi savo smurtą pridengti legalumo skraiste, darydami tariamus rinkimus, kurie tačiau yra gryna apgaulė, nes jų rezultatai seniai prieš balsavimus yra komunistų nuspręsti, ir jokio laisvo bei slapto balsavimo nėra; 3) jog komunistai valdžią išlaiko tik smurtu; 4) kad gyvenimas komunistinėj santvarkoj yra absoliuti tiranija; 5) kad bet kokias sutartis komunistai laiko tik nieko nevertu popiergaliu; 6) kad komunizmas yra sąmokslas, kuris naudojami nusikaltėliškais būdais įvesti pasaulyje raudonojo kolonializmo sistemą; 7) kad pavergtos tautos ir kitų komunistų kontroliuojamų sričių gyventojai antikomunistinio nusistatymo bei draugiškos Vakarams; tačiau liudininkų parodymais laikas dirba komunistų naudai ir kad antikomunistinė propaganda kai kuriais atžvilgiais neduoda pageidaujamo vaisių; 8) pabėgėliai iš anapus geležinės uždangos iškelia reikalą tinkamesnės pabėgėliams prieglaudos teikimo programos, kuri padarytų neveiksmingą komunistų propagandą, jog pabėgėliai paliekami savo likimui, kad jie daugiau nebereikalingi; 9) kad komunistų vadai JAV laiko didžiausia kliūtį komunistinti pasaulį; 10) kad komunistai be atodairos persekioja visų konfesijų tikinčiuosius ir yra panakinę tikėjimo laisvę; 11) kad šeima — civilizuoto pasaulio pagrindinis vienetas — yra griauanama; 12) kad komunistinėj tvarkoj nėra nei organizuoto nei neorganizuoto laisvo darbo. Taip pat ir kitos asmens laisvės yra panaikintos. ...

Andersas Teberagina Lenkus Kovoti Už Vilnių

LONDON — (LAIC — "Orzel Bialy" liepos 24 d. numery atpaskajo gen. W. Anders kalbą, kuria jis pasakė Hodgemoor, netoli Londono, lenkų skautų stovyklos atidarymo proga. Savo kalboje Andersas ragino ten susirinkusius lenkus kovoti už vadinamąs atgautas žemes, kurių ribą sudaro Oderis ir Neisė. Bet kartu pridūrė, kad lenkai taip pat kovos už Vilnių ir Lvovą. Tačiau pats lenkų ekstremistų vadas, matyt, jaučia, jog tokioms lenkų pretenzijoms jie nedaug gali tikėtis pritarimo iš Vakarų politinių sluogsnų, tad nepasigailėjo nepalankaus žodžio tiems anglų ir amerikiečių politikams, kuriems "trumparegiškumas" neleidžia matyti, jog nuo Lenkijos laisvės priklausanti ir visų Europos kraštų laisvė, lyg be Ukrainos ir Lietuvos žemių Lenkija negalėtų būti laisva.

Andersui ir lietuviai gali pasakyti tą patį, ką ukrainiečių "Svoboda" neseniai pasakė dėl Związdech Ziem Poludniowo-Wschodnich tvirtinimo, jog Lvovas buvo ir yra lenkų miestas ir turėsias grįžti prie Lenkijos. Visa istorinė eiga ir istorijos pamokos nuteka nuo tų žmonių, kaip vanduo nuo lygaus akmens. Tačiau tokios lenkų utopistų kalbos tik kompromituoja pačius lenkus tarptautinėje plotmėje.

LITERATURA IR GYVENIMAS

SARONAS

Kitados.

— O lupdavo, oi, lupdavo! — kalbėjo toliau, atsiminęs praeitį senelis, linguodamas žila savo galva. — Už menkiausių daiktų kraujas plaukte plaukė. Ir, ne-duok Dieve, jeigu kas nors kar-tą pakliūdavo: tas visą gyvenimą minėdavo. Dabar tai bepiga, Jūs, štai, mokslus einant, žmo-nėmis pasidarot. Ir tai skun-džiatis! O jūsų tėvai kiekvieną valandą už savo kailį arba net ir gyvybę drėbėdavo. Tačiau nuo jų dainų visos gijos skambėda-vo. O ir gijos tada buvo links-mos, pilnos paukščių ir žvėrelių. Nuo uogų ir grybų žemė mirgu-liudavo; riešutų — semk rieš-kučiomis; upėse ir ežeruose pil-na žuvų. Kad sugaudavai lydį, būdavo ko nešti. Nors tų daiktų daugiausia turėdavome ponui pristatyti, bet ir mums užtekda-vo. O dabar miškus kone visus iškirto vėjas tik smėlį nešioja. Et, blygn eina, ir gana! Kad nors tie rugiai ir vasarojus ge-riau augtų! — (Iš J. Biliuno vaizdželo "Zvaigždė" — kalba senelis, prisimindamas baudžia-yvos laikus.)

Lietuviai prancūzai.

Jis buvo senos, garbingos ba-joriškos giminės, ir vaiko dienas praleido tolimame, paslaptin-game krašte (Lietuvoje). Jaunat-vė buvo audringa, daug metų praleista bekeliaujant po Euro-pą, jieškant smagumo ar vilio-jančių sapnų, giliai studijuojant, arba tiriant gilius dalykus. Po to, svarbus vaidmuo tarptautinė-je politikoje, atkuriant tėvų žė-mę po 1914 metų karo, ir dip-lomatinis atstovavimas valsty-bės, kurią padėjo sukurti. Ir kaip stebuklingas buvo šis Val-stybės kūno tapimas pasakingo-sios vaiko dienų tėvynės, kuri dabar, štai, vėl įgijo savo spal-vą ir vietą pasaulio žemėlapiuo-se! O po to viso — visko pražū-vimas, ir vienvėdis, pašvęsta mistikos tyrinėjimams, lyg žen-gimas į savotiškos rūšies šven-tumą. Tai pasaka, tinkanti Mic-kevičiaus romanui, arba apysa-ka apie Don Žuaną, Faustą, ne-pamirštant filosofo Descartes. — (Iš prancūzų poeto, Jean Cas-

Užgria Voice Of America Ir Radio Free Europe Darbą

Washington, D. C. — (LAIC Kongr. T. M. Machrowicz, grį-žęs iš Europos, Atstovų Rūmuose painformavo apie savo įspū-džius VOICE OF AMERICA IR RADIO FREE EUROPE darbo klausimu. Savo kalboje Mach-rowicz pastebėjo, kad jisai rū-pestingai šį dalyką pastudijavęs — klausėsi jų transliacijų, žiūrėjęs jų anksčiau siųstų žinių tekstus, susipažinęs su jų me-džiagos šaltiniais ir biblioteko-mis, o taip pat kalbėjęs su at-bėgusiais iš anapus geležinės už-dangos asmenimis. Nors jis pir-moj eilėj domėjėjas lenkų sky-riumi, tačiau nepraleido progos susipažinti ir su visu tų įstaigų darbu. Machrowicz nuomone, Voice of America ir Radio Free Europe pateikia geros medžia-gos ir tas jų darbas neina vel-tui. Liudininkų iš anapus gele-žinės uždangos parodymais, gy-ventojai pavergtuose kraštuose tų transliacijų klausosi ir yra patenkinti jomis. O tai Machrowicz laiko reikšmingu da-lyku, nes kraštuose, kur objek-tyvi informacija yra visiškai už-gniauzta, gyventojai gauna tuo būdu teisingą padėties nušvieti-mą. Todėl Kongresmenas skati-na šių institucijų darbą palaiky-ti ir remti.

sou, knygos apie lietuvių poetą Milošą, Trois Poetes, Rilke, Mi-losz, Machado).

Gėrimas.

Aš nemėgstu girtuoklių, bet žinau žmones, kurie, išsimetę lašuką-kitą, pasidaro įdomūs, iškalbesni, su puikiomis minti-mis, ir mokėjimu jas vikriai reikšti, bet kurie to visko neturi, kada blaivūs. Tokiais atvejais aš veiki noriu tarti: "Palaiminta tu, degtinė!" — (Iš Maksimo Gorkio atsiminimų apie Levą Tolstojų, knygoje "The Portable Russian Reader").

Lenkai.

Kada ir kur lenkas buvo geni-jus politikoje? Kada ir kur Len-kija darė įtakos Europai? O moksluose, mene, kuo mes pasi-žymėjome? Ar turime lenkiškos poezijos, architektūros, meno bei muzikos? Ar turėjome mes kada ką savo, lenkiško, be juo-kingojo stačiokiškumo? Niekur genijų, nei sau, nei kitiems; niekur gyvybės, nei politikoje, nei vietos dvasioje. Mes šešėliai, ne žmonės. — (Iš P. Kragos knygelės apie lenkų poetą Z. Krasinkį, gyvenusį 1812-1859 metais. Šis statoms greta Micke-vičiaus ir Slovackio. Čia ištrau-ka vieno jo laiško. Krago kny-gelė išleista 1912 m.).

Kada republikonai klydo.

Baisus pirmas pasaulinis kar-as sukratė pasaulį iki pagrindų, bet mūsų politikos vadai (Hard-ing - Coolidge - Hoover adminis-tracijos) visomis pajėgomis sie-kė sugrįžti gadinę, kuria istori-ja amžiams palaidojo. Pavilioti sublizgėjusios gerovės, jie sau įsikalbėjo, buk jų taktika buvusi teisinga ir gera. Tuo tarpu tik-rieji pagrindiniai galvosūkiai buvo apleisti, arba be dėmesio, o visuomenės, politikos ir ekonomi-jos principai pelijo. Tokius vėjus pasėjus, aišku, nelaimių audros tapo neišvengiamos. — (Iš Yale universiteto profesoriaus Harold U. Faulkner knygos "From ver-sailles to the New Deal").

Mūsų patarlės.

Didelis patarlių skaičius, (kaip ir mįslės ar pasakos) yra žino-mos daugeliui tautų. Jos yra daug keliavusios, ir turi gražų amžėlį. Sakysime, patarlę "Die-vas davė dantis, duos ir duos", lietuviškai pirmąkart pas-kelbtą 1625 metais, randame jau senojo sanskrito kalboje ir visi jos žodžiai labai panašiai skamba, kaip šių dienų lietuviš-koje. Yra du gausūs šaltiniai, iš kurių didžioji dalis daugeliui tautų bendrų patarlių emė pra-džią: tai senovės graikų ir ro-mėnų pasaulis ir šv. Raštas. Pa-vyzdžiui, graikai ir romėnai sa-kydavo: "Neilgai laikysi šuni dešra pririšęs", o lietuviškai sako: "Neilgam šuniui dešra po kak-lu." Iš šv. Rašto turime: "Ne-kask kitam duobės, pats įkrisi". Iš prancūzų pas mus atėjo: "Ge-riau vėliau, negu niekad." Kai kurias patarles mes savotiškai perdirbame. Pavyzdžiui, vokie-čių: "Tinka, kaip vežimui penk-tas ratas, mes padarėme: "Tin-ka, kaip šuniui penkta koja." — (Iš prof. J. Balio "Lietuvių Tautosakos Skaitymai", išleistos Vokietijoje 1948 m.).

Kaip angliai turi žydams du žodžius: "Jew" ir "Hebrew" taip, pasirodo, ir latviai turi du žodžius lietuviams: "lietuviets" ir "leišis". Pagal New Yorke išleistas latvių enciklopedijos vieną aiškinimą, "leišis" reiškias "tamsų, atsilikę, žemės ūkio berną."

AMERIKOS BALSAS ŠIANDIEN

Amerikos Balsas, kaip ir kitos daly JAV Informacijos Agen-tūros programos, kuris įsteigtas teisingiau nuvažiuoti Ameriką užjūrio kraštuose, jau perorgani-zuotas. Valdžios vėliausias ra-portas parodo įvestus pakeitimus pagal sumažintą biudžetą. Prieš dvejeta metų Amerikos Balsas transliavo daugiau negu 49 valandas kasdien, 46 kalbose ir turėjo 125 programas, šiandien vartoja tik apie 28 valan-das kasdien 34 kalbose ir turi 75 atskiras programas.

Transliacijoms sekamos kalbos vartojamos — albanų, armenų, bulgarų, čekų ir slovakų, anglų, estų, prancūzų, gruzinų, vokie-čių (į Vokietiją ir Austriją) vengrų, italų, latvių, lietuvių, lenkų, rumunų, rusų, serbo-kroatų, slovenų, ispanų ir ukrai-niečių. Į Tolimus Rytus vartojama kinų, japonų, korejiečių — Amoy, Burmeso, Siamese, Viet-namėse ir Indonesian. Amerikos Balsas tinklas iš 80 siustuvų per-duoda žinias į visą pasaulį. Ir

Darbininkų Ir Darbdavių Santikiai

Ne dažnai Amerikos laikraš-čiuose mes skaitome apie darbi-ninkų-darbdavių santikius, o gal tik tada kada darbininkai sus-treikuoja. Bet yra daug kitų įdomių žinių apie darbininkų-darbdavių santikius. United Packinghouse Workers Local I, John Merrell mėsos pakavimo įmonėj Ottumva, Iowa valstijoje, skelbia vąjų tos įmonės darbi-ninkams pirkti daugiau savo fir-mos produktų. Editorialas unijos laikraštyje ragino visus Local I narius pirkti Merrell produk-tų. "Mūsų darbai priklauso nuo šių produktų, todėl privalome vartoti savo namuose." Įmonėj dirba 3,400 žmonių ir į trumpą laiką net 50% daugiau Morrell produktų buvo parduota.

Turime panašų pavyzdį auto-mobilių pramonėje. Kaiser-Willys įstaigoj, Toledo, Ohio, vietinė United Auto Wrkers uni-ja siulė įdėti \$300,000. į naują rekdamos organizaciją padidinti pirkimą šių automobilių. Uni-ja norėjo duoti "paramos, kur tu-rės didžiausios vertės." Nors planas dar neįvykdytas bet pre-zidentas vadina jį "puikiu pa-reiškimu unijos kooperatyvių pastangų."

Studebaker įmonė, South Bend, Indiana, reikalauja kad savo darbininkai pirktų tik jų auto-mobilius.

Tie pavyzdžiai nereiškia, kad unijos jįau apleido savo kovą dėl geresnių darbo sąlygų ir aukštesnių kainų ir kad darbdai-viai neinteresuoti užsipelnyti. Turėsime visokių darbininkų-darbdavių ginčių nesutikimų, streikų, ir kitokių manifestacijų. Bet šiandien aišku, kad abi pusės bendradarbiauja dėl bendro gero.

Kovoje su komunizmu yra svarbu, kad pasaulio žmonės ži-notų kas yra kapitalizmas — Amerikos rūšies. — Jeigu mes norime, kad kitų šalių darbinin-kai nepasiduotų komunistų vy-liojimams, mes turime pristaty-ti faktį, kaip laisvos įmo-nės praktikoja demokratijoje. Svarbu pranešti žmonėms už-sienyje apie kooperavimą dar-bininkų ir darbdavių.

Efektingas būdas skleisti fak-tus apie Amerikos darbininkiją yra savo laiškuose į užsienį. Laiškai giminėms ir draugams į užsienį, kurio aprašo kaip ko-operacijos dvasia suaikino anta-gonizmą tarpe dviejų grupių, yra svarbus žygis prie geresnio supratimo JAV. Tokie pavyz-džiai Amerikos gyvenimo būdą ir pri-iškarpos iš laikraščių atspindi džiai, ar iš savo patyrimo ar valo būti paskleisti užsienyje.

apart to, privačios radio bendro-ves turėdamos kontraktus su Amerikos Balsu, operuoja 30 trumpų-bangų stočių su jėga nuo 25,000 ligi 200,000 watts JAVėse. Valdžios stotys, ir val-džios kontroliuojamos stotys randasi Ceylene, Luzon Saloj, Philipinuose, Munchene, Okina-wa ir Tangier. Milijonų - watt siustuvai Muncheno, Luzon ir Okinawa salose yra stipriausios transliavimo stotys pasaulyje. Amerikos Balsas dar vartoja JAV Coast Guard laivą—"Cour-rier". Ir čia programos siunčia-mos per geležinę uždangą ir į Vidrytus — laivo dabartinė ap-sistojimo vieta yra Rhodes Sa-lą.

Beveik 75% visų Amerikos Balso programų yra siunčiama į geležinės uždangos kraštus ir į komunistų Kiniją. Sovietai viso-kiomis priemonėmis bando trukdyti Amerikos Balso programas, kurios susideda iš vėliausių ži-nių, žinių santraukų, politinių komentarų, diskusijų ir specia-lijų įvykių. Neseniai kada Aukš-čiausias Teismas paskelbė savo istorinį sprendimą, kad rasinė segregacija viešose mokyklose nėra konstitucionali, Balsas į 45 minutes paskelbė tą faktą visam pasauliui.

Amerikos Balso programos paruoštos New Yor-ke, Washingtono ir Munchene. Iš klausytojų laiškų (praeitais metais gauta suvirš 170,000) pasikalbėjimu su pabėgėliais, pastangų komunistų spaudos ir radijo diskredituoti programas, iš raportų JAV misijų užjūry-je, spaudos korespondentų ir ke-leivių matyt, kad programas klauso milijonai klausytojų.

Pat pradžioje JAV Informaci-jos Agentūra buvo dalis Valsty-bės Departamente, bet 1953 m. rugp. mėn. 1 d. Agentūra tapo atskira ir nepriklausoma. Apart Amerikos Balso, Agentūra ope-ruoja 155 informacijos centrus 63 svetimose kraštuose, turi spaudos ir kitų tarnybų. Savo veikimais daugelis privačių or-ganizacijų JAVėse prisideda prie informacijos programos.

Washington, D. C.

Paminklas Karo Žuvusiems Ladišlovas J. Ešunas, 410 E. Capitol gatvės, pradėjo kam-paniją už paminklą piet-vakariniame Washingtono mūsų "mi-rusiems veteranams". Jis pareiškė, kad turi viltį, kad jo su-manymas bus remiamas Ame-rikos Legijono, kurs pradės savo suvažiavimą, rugpiučio 30-tą dieną. Esuno projektas yra kad vaizdai iš kiekvieno J. V. karo būtų išdrožiami ant suvažiavi-mų svetainės sienų, pagal Zeckendorfo planą, piet-vakarinio Washingtono atstatymo. Jis ti-kisi, kad svetainė taptų pa-minklas, finansuojamas vyriausybės.

L. Esuno pasiūlymas pirmiausia buvo įneštas savo paties Legiono Poste, Costello No. 15. Postas užgyrė ir Legijono Lis-trikto Departamentas taipgi tik-tai su vienu priešingu balsu, iš 69 postų.

William Zeckendorf, projekto vyresnysis, parašė p. Esunui, kad vaizdai tikrai pagerintų jo \$55,000,000 atstatymo pasiuly-mui. Esunas yra kalbėjęs apie savo pasiūlymą su kitais vy-riausybės vyrais. Jis tikisi, kad Legijonų suvažiavimas pasiulys komisiją, kuri susidėtų iš atsto-vų nuo Federalės vyriausybės, veteranų organizacijų, Distrikto vyriausybės, Vaizbos Tarybos ir CIO ir AFL unijų. Kor.

SKAITYKITE IR PLATINKITE "AMERIKOS LIETUVIŲ"

OWN

a new SILENT-SUPER

Smith-Corona

PAY

as little as

\$2.00

a week!

See it demonstrated!

AMERIKOS LIETUVIS

14 VERNON STREET WORCESTER, MASS.

THERE'S A Tremendous Difference IN ALUMINUM COMBINATION STORM WINDOWS

Get the Facts...

A - I STORM WINDOW CO.

834 MAIN ST. - Worc. 3-3632

JUST LOOK TRIPLE ACTION

Aluminum Combination Windows All Extruded

\$16.95

Ready to Install

All 63 sts Aluminum Aluminum Combination Doors

\$37.00

ready to install

Call for Free Home Demonstration without any Obligation

KNYGOS GERIAUSI ŽMONIŲ DRAUGAI UŽTAI NEPAMIRŠK JŲ!

"AMERIKOS LIETUVIO" KNYGYNE GALIMA GAUTI SEKANČIŲ KNYGŲ

1. Lietuvių Tautos Kelias \$3.00
2. Trumpa Lietuvių Kalbos Gramatika50
3. Esperantų Kalbos Vadovėlis 1.00
4. Ben-Hur, Istoriška Apysaka 1.00
5. Šv. Istorija Seno ir Naujo Įstatymo75
6. Gyvulių Protas 1.00
7. Sapnininkas 1.00
8. Skausmo Pergalė, Cirtautas 1.50
9. DANGAUS RAKTAS, Maldaknygė \$1.00
10. Varpai Skamba 2.50
11. Marija Kalba Pasauliui 2.00
12. DŽIAUGIS GYVENIMU \$1.00
13. Haufo Pasakos Karavanas 1.50

Siųsdami užsakymą pažymėkite knygų vardus. Užsakymus apraikę tuojau išpildysime ir knygas siunčiame be apmokėjimo. Naudokitės proga. Visais reikalais kreipkitės šiuo adresu:

AMERIKOS LIETUVIS
14 VERNON STREET WORCESTER

Sao Paulo miestas Brazilijoje mini 400 metų savo įkūrimo sukaktį. Kadangi čia didžiausia lietuvių kolonija Brazilijoje, tai ir ji programon kviesta dalyvauti. Japonijos vadas paskelbė, nors jėponai nebūčiuoliausią su raudonais kinais, bet nesidės nei apsigynimo sutartis prieš juos. Matyti, eis neutralės Indijos ke-liu.

METINIS PIKNIKAS!

50 m. Lietuviškos Spaudos Atgavimo Sukaktuvėse

Rengia "AMERIKOS LIETUVIS"

ĮVYKS SEKMADIENĮ

RUGPJŪČIO AUG. 29 1954

BABRAUSKŲ PAVILIJONE

Manville St.

Leicester, Mass.

Tuojuo Po Pietų

PROGRAMA

KALBOS--KONTESTAI--DAINOS
Lietuviškas Orkestras
DOVANŲ LAIMĖJIMAS

Bitės—Luomai

Tai pagimdo ne išrokavimas ir ne noras išsiaugštinti. Praščio- kas žiūri į savo karalienę kaip į augščiausią esybę. Motinė- kas-diena, jo akyse, parodo tokius stebuklus, prieš kuriuos turi nutilti ir įmirtusi abejonė, t.y. visiems regimai atlieka tokius darbus, kurių ne išpildyti nė vienam iš skaitlingų gyventojų avilio. Kasdiena per ją pamato šviesą 200 esybų, ir taip tęsiasi ne savaitę, ne dvi, bet pa- eilii du mėnesiu. Motinė- lė gimdo, darbininkės—gi prakaituoja. Kaip-gi praščio- kam ne suklupti prieš motinė- lę ir ne pripažinti balsiai jos didybę ir savo men- kumo. Grįžtant karalienei į avi- lį, iš savo pirmutinio baliaus, bitės pradeda įtikėti jai. Jos jaučia stebuklingus atsitikimus — pasekmę šito pasilinksmi- mo, jos supranta, jog greitai motinė- lė ir taip svarstant ir regint karalienėje motiną atei- senčios kartos, bitės pradeda rū- pintis apie jos sveikatą ir ra- mumą, pradeda išreikšti jai

karščiausią godonę ir sanjautą. Darbininkės grudinėjasi apie ją, su pasididžiavimu nešioja ją po avilį, laižo, dabina ją šepetu- kais, peni ją.

TVARKA

Paprasta tvarka avilio, vieno- da, rami ir teisinga, anot judė- jimo laikrodžio, kaip kada pair- ta dėl nemalonių priežasčių. Mo- tinėlė kartais suserga, kaip kiekvienas vargšas, gali numirti, palikti visą avilį bėdoje, toje pačioje valandoje, kuomet jis labiausiai reikalauja jos nau- dingos busenos. Ją gali pataikyti ir užmušti delnu ar plokšne iš- dykėlis vaikšas, kuris net ir ne pamisli, ką jis padarė visai liaudžiai, arba mažiausia visam miestui baisų laiką be karalijos. Mirus karalienei, padėjusiai jau "karališkus" kiaušinius, jokių baisybių paprastai neįvyksta, visur tęsiasi darbymetė, ir ka- raliene — skaitosi vyresnysis kiaušinis, vyresnioji kirmėlė, ar vyresnėji sprangė. Šita kara-

lienė paprastai stoja tikra kara- liene, nes gimus ankščiau jau- nesnių seserų, ji įsigudrina visas nugalabyt ir tokiu būdu paima avilį į savo rankas. Negalima sa- kyti, jog bitėms blogiaus, riog- sant motinė- lė dar kiaušinyj. Nė kiaušinis, nė kirmėlė- lė ne rei- kalauja tiek peno, ir kaštai viešpatystės susimažina. Darbi- ninkės, sugrįžusios avilin, palie- ka sau geresnį medų, kurį jos, gyvenant motinė- lėi, atiduodavo viešpačiai, aišku, jog darbin- kės neprapelno. Bet prisirišimas jų stipresnis už išrokavimą ir balsą sveiko proto. Jos laukia gi- mimo naujos motinė- lės ir svei- kina ją nuoširdžiai savo užimu. Mirus motinė- lėi tame laiką ku- met ji deda kiaušinius, iš kurių gimsta tik darbininkės, — visą avilį apgali trukšmas. Karalie- nės nebėra; užstoti ją — nēr kam, ką veikti? Lieka pamė- ginti, ar ne galima rūpestingu apsiėjimu, skaniu valgiu išaug- štinti praščio- kų prigiminimą paprastų kirmių, ar ne galima

išauklėti ateisenčiame kirmine- tą stebūkingą spėką, kuri sutve- ria sau panašias esybes? Tuojuo avilyj prasideda tam tikri dar- bai. Greta akelės, kurioj guli ateisiantis, pagal nusprendimą, karalienė, — laužo sienas ir iš- taíso puikų bokštą, ir kirminas išroblojęs iš kiaušinio išpažįsta tą smagumą, platybę ir kitas geriausias sąlygas. Kad apsiser- gėti nuo visokių priepuolių, idant myris išrinkto kirmino ne su- teiktų naujos bekaralijos, dar- bininkės taip apsieina su keletu kiaušinių, tai-gi vienkart auga keletas karalienių, kurios pas- kiau su ginklais rankoje kovoja už viešpatavimą ant avilio. Per- sikeitus sprangei į karalienę, kuriai pirma buvo nulemta būti paprasta darbininke, šita naujai atsiradusi karalienė pradeda iš- reikšti palankas karalienių tikro kraujo. Ji tuojuo susiremia ant "žūt ar būt" su savo priešė ir taipgi išnaikina viską, kas išro- do priešingu jos neaprubežiuo- tam viešpatavimui. Paskui ji taipogi priima tranus, iškelia puotą, išteka: ir gyvenimas avi- lio eina senoviškai.

SĄLYGOS

Bitės supranta svarbumą me- degiškių sąlygų; paprastą darbi- ninko kirminą jos pradeda pe- nėti atsakančiu penu, įtaíso jam platesnį būtą — ir siekis pa- siektas: darbštus, lėtas praščio- kas persimaino į puiką, garbin- gą, neprieinamą karalienę, visai patingusią dirbti, už tai labai vaisingą. Manymas bičių toks augštas, jog jos galėtų atlikti didelius išradimus gamtos mok- sluose, bet gaila, kad rūpestis apie kasnį duonos praryja visas gyvas spēkas manančios kar- tos bičių viešpatystės; pas bites nėra nė luomo mokslinčių, nė akedemijų, nė universitetų; jos ne moka net ištraukti pasekmių iš tų atsitikimų, kurie atsikar- toja po akių. Na, jos ne moka mąstyti nors tokiu būdu: darbi- ninkės kirminas gali tapti kara- liene, penint jį geru ir sveiku maistu. Taigi karalienė ta pati esybė. Skyris tame, jog ji ge- riau nupenėta ir plačiau išla- vinta. Dėlko-gi ne maitinti visų vienopai, idant visi galėtų išpa- žinti laimę gyvenimo ir sulaukti savo vaikų? Tiek maž bitė- nie- kad negali suprasti, rods, dėlto,

jog darbai ne duoda laiko pro- tavimui. "Darbas tai yra apy- nasris", kuris suturi protą, kaip išsitarė Giuzo del Prancūzijos darbininkų. Tas išsitarimas tin- ka ir dėl bičių - darbininkų. Už- versti darbu, nuo paties gimimo, praščio- kai bičių viešpatystės neapsvarsto uždočių gyvenimo, ir tvarka avilinio buvio lieka sustingusi be permaitinimų. Papro- čiai ir įtaisos nesėsta ir neat- naujina. Bet tyka avily vos iki tol, pakol daug maisto, pakol aplink avilį žaliuoja pievos, ant kurių tūkstančiai bičių randa sau maistą. Užstojus lietingam rudeniui, nudžiūvus ir nubyrėjus kvietkoms, — budai gyventojų avilio persimaino; įvyksta eko- nomiški klausimai; tranai susi- ginčija su darbininkėmis, ir kruvina pabaiga to ginčo aiš- kiai rodo, kad netikus bičių kon- stitucija.

Amerikos Kongresas pabaigė savo 83-čią posėdį ir išsiskirstė iki rinkimų šį rudenį. Republi- konai ir demokratų vadai pasi- gyry piliečiams dėl jo atliktų darbų. Sakoma, sutaupyta 7 bi- lionai dolerių. Be to, komunistų partija paskelbta be teisų.

TILLIE ir PETRAS ŠILALIAI vestuvių dienoje, liepos 3-čia, kada įvyko vestuvės šv. Kazimiero bažnyčioj. Iš kairės į dešinę: Jonas Ankštutis, Albertas Ankštutis, Barbora Bebo, Darata Ankštutis, ponis ir ponas Šilaliai, Juozas Savage (Salasevičius) ir Antanas Girėys. Stovi pirmoje eilėje: Mikolas Šilalis ir Ramutė Spirauskaitė. Ponia Šilalienė darbuojasi penkiolika metų "Amerikos Lietuvių" kaip linotipistė.

JONAS E. PIGAGA, Kandidatas į Valstybės Atstovus - State Representative Nuo 5-to Wardo

Niekad nebuvo tiek svarbu kaip šiandien, kad lietuviai turėtų savo reprezentaciją, kaip pat valdiškose vietose. Kiekvieną dieną mums tenka susidurti su įvairiais reikalais, kaip vietiniais, taip ir tautiškais ir esame priversti nulenkti savo galvas svetimtaučiams.

Buvo laikų, kada gal neturėjome savo reprezentaciją vyrių ir moterų, kurie galėjo užimti tas valdiškas vietas ir atstovauti mus lietuviams. Šiandien mes turime ganėtinai išmoksintų žmonių, kurie gali ir yra tinkami užimti bile vietą visuose tuose politiškuose darbuose atstovaujant lietuviams.

Lietuvos Vyčių Žinios

PIKNIKAS

Skaitlingas L. Vyčių 26-tos kuopos piknikas įvyko sekmadienį, rugpjūčio 22-ąją, Maino Parke. Buvo susirinkę Vyčiai iš įvairių aplinkinių kolonijų. Garbės svečiai buvo kun. Augustinas Petraitis, šv. Kazimiero parapijos klebonas ir kun. M. J. Tamulevičius, kuopos patarėjas. Edvardas A. Daniels, kuopos pirmininkas vadovavo pikniko surengime.

SEIMAS

Lietuvos Vyčių 41-mas seimas įvyks Pittsburgh, Pa., rugpjūčio 25, 26, 27 28 ir 29 dienomis. Sesijos bus laikomos Roosevelt viešbutyje. Programa bus sekti: trečiadienį, golfo turnamentas ir vakarienė; ketvirtadienį, atstovų ir svečių registracija Roosevelt viešbutyje; penktadienį, mišios šv. Kazimiero bažnyčioj, Pittsburghe; atidarymo sesija, pietus, sesijos tęsimas po pietų; vakare pobuvius Lietuvių klube. Šeštadienį, šv. Kazimiero bažnyčioj, bus atlaikytos pamaldos už mirusius narius. Per dieną tęsis sesijos ir vakare šokiai, tame pačiame viešbutyje. Sekmadienį, iškilmingos mišios šv. Kazimiero bažnyčioj, gi vakare banketas, Roosevelt viešbutyje. Vyskupas Brizgys atlaikys mišias ir pasakys seimo pamokslą.

Lietuvos Vyčių 116-tos kuopos atstovai yra sekantieji: Louise Totilas, kuopos sekretorė; Bernice Burdulis, Grace Račkauskas, Shirley Miller; Pranas Čiras, kuopos prezidentas ir Edvardas Grigas.

Tarp svarbesnių svarstymų bus: 1. Kaip jaunimas gali daugiau veikt prie Katalikų Akcijos; 2. Jaunimas ir Marijonų Metai.

RMP korespondentė

Priežastis kurs sulaiko mus nuo pastatymo savo kandidatų į valdiškas vietas, tai mūsų pačių apsilėidimas, tai yra neiname balsuoti. O jeigu ir einame, tai ne visi. Jeigu balsuojame, tai ignoruojame savo žmones. Kodel taip yra? Atsakymas aiškus. Tai kad mums trūksta vieningumo ir tautiško susipratimo.

Nesvarbu kaip tas ar kitas kandidatas atrodo, kokias grupes ar partijas jis priklauso ar nepriklauso. Svarbu, kad jis lietuvis. Mes kaip lietuvi turėtume jį arba ją remti. Tai mūsų yra šventa pareiga tą atlikti.

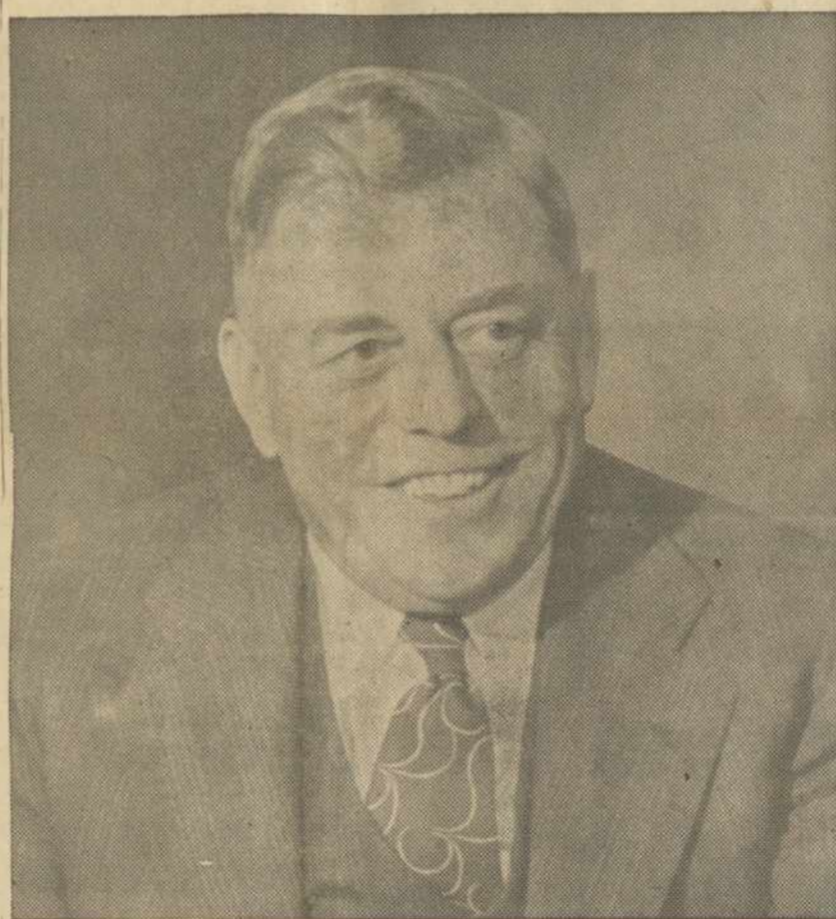
Šiais metais, sekantį mėnesį įvyksta balsavimai įvairių pareigūnų į valstijos ir federalinės valdžios vietas. Vienas iš busiančių kandidatų eina į valstijos atstovus "State Representative" vietą nuo 5to Wardo. Juomi yra visiems lietuviams gerai žinomas patrijotinis šeimos Jievos ir Igno Pigagų sūnus. Jonas E. Pigaga, kaip tėvai, taip ir jų vaikai priklauso prie lietuviškų organizacijų, dalyvauja visur ir visuomet su lietuviams. Jis remia visus lietuviškus reikalus aukomis ir darbu.

Jonas priklauso prie lietuvių Piliečių Klubo Lietuvių Demokratų Klubo, Lietuvių Karo Veteranų ir kitų organizacijų. Jeigu visi mūsų čia gimę jaunuoliai, taip padarytu, tai ko mums reikėtų skustis, kad esame nesuorganizuoti ir kad mūsų jaunimas neina su mumis. Eikime mes su jaunimu, jaunimas eis su mumis. Ypač nepamirškime šio šūkio: "Savas pas savus!". Irgi pridėkime kitą šūkį, "Savi už savus." Tąsyk visos bėdos mūsų išnyks šiame reikale.

Wardas 5tas yra lietuvių tirstai apgyventas. Jonas Pigaga, mokytas lietuvis biznierių, yra tai vietai tinkamas. Jonas Pigaga iš mūsų labai mažai prašo. Jis prašo ateinančių mėnesį balsuoti už jį, kad jis galėtų už mus visuose reikaluose užstot. Balsuokime už lietuvi, Joną E. Pigagą, į Valstijos atstovus, nuo Ward 5. Tą atlikę, pirmą kartą Worcesteris turėsime savo žmogų valstijos legislatūroje. Atlikite savo pilietišką pareigą. Balsuokime už Joną E. Pigagą.

Pigagų Draugas A.

ANDREW B. HOLMSTROM KANDIDATAS Į KONGRESĄ

ANDREW B. HOLMSTROM, buvęs Worcesterio miesto mayoras, ir dabartinis Norton Kompanijos vice-prezidentas pranešė, kad jisai yra kandidatas į Kongresą nuo Ketvirto Kongresinio Distrikto.

Ponas Holmstrom pareiškė: "Aš nutariau stovėti, kaip republikonų kandidatas į Kongresą nuo mūsų Ketvirto Kongresinio Distrikto. Šiuo reikalu susirūpinau iš priešasties kritiškos m?sų pasaulio, tautos ir valstybės padėties, ir rimtų šios dienos problemų. Jaučiama, kad mano patyrimas biznyje, viešame veikime, artimi susidraugavimai užsieny, taipgi mano susidomėjimas visuomene visi reikalingi Kongrese. Mūsų distrikto balsuotojai žinoma galutinai nutars. Aš esu pasiruošęs tarnauti."

Ponas Holmstrom gimė Worcesteris, baigė English High School, 1913 metais. Jisai baigė Worcester Polystechinic Institute 1917 metais su laipsniu Civilinėje Inžinierystėje ir tuojaus įstojo į Jungtinių Valstijų Laivyną. Atlikęs tarnybą Laivyne, jisai pradėjo dirbti Norton Kompanijoj ir išimant keturis metus kada laiką tebedirbo šioje kompanijoje.

Ponas Holmstrom buvo pasiųstas į Angliją 1930 metais, kaip inžinierius prižiūrėti Nor-

AMERIKOS LIETUVIO Piknikas Ši Sekmadieni, Rugpjūčio 29 dieną Jurgio Babrausko Pavilijone, Leicester, Mass.

Vyrai ir Moterys, Draugijos ir organizacijos, "Amerikos Lietuvio" draugai ir remėjai:

Per visą metą "A. L." kaip vienintelis laikraštis mūsų kolonijoj garsino mūsų susirinkimus, mūsų parengimus, aprašė apie mūsų ir mūsų šeimų laimes ir nelaimes. Worcesterio lietuviai turėtų didžiutis, kad turime savo kolonijoje "A. L.", nes tik didelių miestų lietuviai J. V. turi savo laikraščius.

leškomas

Kazimieras Cibulskis, kurs paskutinį kartą gyveno Ansonia, Conn., pas Antaną Baranauską. Turiu svarbų reikalą. Jis pats arba kurie apie jį žino, malonėkite kreiptis: Ona Šukis, 30 Cohasset St., Worcester, Mass.

Taigi visą tą žinodami, gerbiamieji Worcesterio ir apylinkių lietuviai, veikėjai, pagalvokite kas atsitiktų, jeigu mes netektumėm A. L.? Mūsų kolonija liktų be lietuviškų kojų. Tie kurie supranta šį svarbų spaudos palaikimo reikalą susirūpinkite juomi truputį.

Ir viską ką mes iš Jūsų visų prašome, tai atsilankyti į pikniką paremti Lietuvišką spaudą. Tai yra mūsų visų pareiga.

Tarp kalbėtojų bus: Worcesterio miesto mayoras O'Brien senatorius Harold Donohue, vice - mayoras Holmstrom, Atst. Stanley Wondolowski, William Fleming, p.Sullivan, Jonas Pigaga, Joseph A. Aspero ir kiti.

Kviečia "A.L. Bičiulis

Izabelė Lisauskienė, iš Pittston, Pa., lankėsi Worcesteris per paskutines tris savaites. Ji sustojo pas Magdalėn ir Jurgį Zubrickus, 15 Fairbank gatvės. Per vieną savaitę ji viešėjo pas Juozą ir Margaret Miliauskus, Millbury, Mass. jos gerus draugus, kuriuos pažinojo Lietuvoj, Plasapnikų kaime. Būdamas Worcesteris, ji iš čia aplankė daug idomių vietų, tarp kurių ir Cape Cod pajūrį.

Antanas V. Kriaučialis Grįžta į Washingtoną

Antanas V. Kriaučialis, baigęs aštuonių mėnesių pertrauką, kada papildė savo studijas meistro laipsniu geografijoj, Bostono universitete, sugrįžo sekmadienį, į Washington, D.C. Jisai grįžo prie darbo kaip laivyno žvalgybos tyrinėtojas su Chief of Naval Operations, Pentagon, Washington, D. C.

Antanas V. Kriaučialis yra Antano ir Petronės Kriaučialių vyresnis sūnus. Jų jaunesnis sūnus Edvardas dabar mokinasi Maritime Akademijoj, Woods Hole, Mass.

Antanas Kriaučialis baigė Commerce High School ir 1945 metais Massachusetts Maritime Akademiją. Bakalauro laipsnį įgijo Clark universitete, 1951 metais. Baigęs Maritime akademiją, Antanas tarnavo Laivyne, paskui per du metus iki 1949 m. dirbo U. S. Linijom. Jis dirbo Washington, nuo 1951 metų. A. Kriaučialio žmona yra Eleonora (Bunevičius), taipgi turi vieną sūnų. jn,d,uaūū

Visit GANNON'S BAKERY

352 GRAFTON STREET and 1010 MAIN STREET

GRAFTON HILL PACKAGE STORE

Free - Daily - Delivery BEER - WINES - LIQUORS 236 GRAFTON STREET TEL. 7-1264

CENTRAL RESTAURANT

Excellent Home Cooked Food Luncheon 12:00 - 3:00 - Dinner 5 to 7:00 332 MAIN STREET TEL. 3-1177

CHRISTYS SHOE SERVICE

129 MILLBURY STREET

QUALITY FRUIT STORE

86 MILLBURY STREET Fresh Daily

GREENWOOD DAIRY

366 GREENWOOD STREET - MILLBURY TEL. 3-5710 Fresh From Our Modern Dairy You'll Never Change If You Use Greenwood Dairy Products

DAY OR EVENING COURSES

FOR BUSINESS CAREERS

DAY DIVISION Begins Sept. 20

EVENING DIVISION Begins Sept. 27

Executive Secretary
Medical Secretary
Stenographer
Accountant
Auditor
Tax Specialist
Sales Manager
Purchasing Agent
Merchandise Manager
Commercial Journalist
Two-Year and One-Year Courses

CATALOG ON REQUEST

BECKER JUNIOR COLLEGE

of Business Administration and Secretarial Science 44 ELM STREET - DIAL 3-2987 - WORCESTER

Authorized to confer the Associate in Science degree Transfer privileges with many of our leading colleges